

ผลงานประกอบการพิจารณาประเมินบุคคล
เพื่อแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์
(ตำแหน่งประเภททั่วไป)

ตำแหน่งนิติกรชำนาญการ

เรื่องที่เสนอให้ประเมิน

- ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา
เรื่อง การพิจารณาข้อร้องเรียน เรื่อง เงินส่วนแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบ
ตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
- ข้อเสนอ แนวคิด วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
เรื่อง การให้บริการทางกฎหมายด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - Legal Service) กรณีการสืบค้น
มติคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

เสนอโดย

นางสาวทัศนิกา ญาณสูตร

ตำแหน่ง นิติกรปฏิบัติการ

(ตำแหน่งเลขที่ กนบ.๑๐)

กลุ่มงานนิติการ กองนิติการและบังคับคดี สำนักเทศกิจ

ผลงานที่เป็นผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

๑. **ชื่อผลงาน** การพิจารณาข้อร้องเรียน เรื่อง เงินส่วนแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

๒. **ช่วงระยะเวลาที่ดำเนินการ** สิงหาคม ๒๕๖๒ – พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๓. **ความรู้ทางวิชาการหรือแนวคิดที่ใช้ในการดำเนินการ**

การจัดทำผลงาน เรื่อง การพิจารณาข้อร้องเรียน เรื่อง เงินส่วนแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ผู้ขอรับการประเมินได้ศึกษาค้นคว้ากฎหมาย แนวคิดและความเห็นทางกฎหมายต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และนโยบายของกรุงเทพมหานครมาใช้ประกอบในการทำผลงาน ดังนี้

๓.๑ นโยบายกรุงเทพมหานคร

จากวิสัยทัศน์กรุงเทพมหานครในปี พ.ศ. ๒๕๗๕ “มหานครแห่งเอเชีย” สู่การจัดทำแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๗๕) ซึ่งประกอบด้วย ๗ มิติที่สำคัญ ได้แก่ มหานครปลอดภัย มหานครสีเขียว สะดวกสบาย มหานครสำหรับทุกคน มหานครกะทัดรัด มหานครประชาธิปไตย มหานครแห่งเศรษฐกิจและการเรียนรู้ และในด้านการบริหารจัดการเมืองมหานคร เพื่อมาช่วยขับเคลื่อนแผนพัฒนากรุงเทพมหานครไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลเป็นรูปธรรมสามารถนำพากรุงเทพมหานครให้เจริญเติบโตท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงสู่ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) และท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงของบริบทแวดล้อมในด้านต่าง ๆ ของกรุงเทพมหานครสู่การเป็นมหานครแห่งเอเชีย โดยเฉพาะในด้านที่ ๗ มิติที่ ๗.๑ กฎหมาย เป้าหมายที่ ๗.๑.๑ กรุงเทพมหานครมีกฎหมายข้อบัญญัติ และระเบียบต่าง ๆ ที่ส่งเสริมในการบริหารจัดการและจัดบริการสาธารณะ เป้าประสงค์ที่ ๗.๑.๑.๒ หน่วยงานด้านกฎหมายสามารถรองรับการดำเนินงานและให้บริการแก่บุคลากรและหน่วยงานของกรุงเทพมหานครได้ ซึ่งกฎหมายจะช่วยรองรับการใช้อำนาจและกำหนดหน้าที่ของกรุงเทพมหานครในการบังคับใช้กฎหมายแก่ประชาชน และจัดระเบียบบ้านเมืองที่อยู่ภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ที่ถูกจัดทำขึ้น เพื่อเป็นกลไกสำคัญตอบสนองต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติด้วยการมุ่งเน้นให้กฎหมายมีความเป็นพลวัตที่สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปและเป็นไปตามความต้องการของประชาชน มีกระบวนการยุติธรรมที่เคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาคมีความเป็นกลาง น่าเชื่อถือ โปร่งใส ตรวจสอบได้ ส่งผลให้เป้าหมายการพัฒนายุทธศาสตร์ชาติในทุกด้านบรรลุความสำเร็จในการสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมที่เป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ และเพื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมของประเทศ และยังมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ ในส่วนที่ ๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประทุติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย เพื่อลดปัญหาการทุจริตและประทุติมิชอบของภาครัฐ พัฒนากลไกคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพประชาชนผู้ที่อาจจะได้รับผลกระทบจากกระบวนการยุติธรรมหรือความขัดแย้งระหว่างภาครัฐกับเอกชน และเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการทางกฎหมายให้สามารถอำนวยความสะดวกด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรมแก่ประชาชน

๓.๒ ข้อกฎหมาย

ในการดำเนินการให้ความเห็นทางกฎหมายเกี่ยวกับการพิจารณาข้อร้องเรียน เรื่อง เงินส่วนแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง มีกฎหมายและแนวทางปฏิบัติที่สำคัญซึ่งจะต้องนำมาประกอบการพิจารณา ดังนี้

๓.๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๒๘

๓.๒.๒ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗

๓.๒.๓ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๐

๓.๒.๔ พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๑

๓.๒.๕ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖

๓.๒.๖ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปรียบเทียบคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๖

๓.๒.๗ ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบให้แก่ผู้แจ้งความนำจับตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘

(รายละเอียดข้อ ๓.๒.๑ – ๓.๒.๗ ภาคผนวก)

๓.๓ แนวคิดทางวิชาการ

นอกจากความรู้ทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับข้อกฎหมายโดยตรงในข้างต้นแล้ว ยังมีแนวคำพิพากษา และหลักแนวคิดที่สำคัญ ที่ได้นำมาประกอบการพิจารณาคำเนิการในครั้งนี้ด้วย ได้แก่

๓.๓.๑ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๖๒๐๘/๒๕๕๐ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๓๗ ซึ่งใช้บังคับขณะที่คดีนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น บัญญัติว่า ในคดีอาญาการจับกุมและคุมขังบุคคลใดจะกระทำมิได้เว้นแต่มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือผู้ันั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นให้จับได้โดยไม่มีหมายตามที่กฎหมายบัญญัติโดยผู้ถูกจับจะต้องได้รับการแจ้งข้อกล่าวหาและรายละเอียดการจับโดยไม่ชักช้า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๘ (เดิม) ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับขณะที่คดีนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น ประกอบพระราชบัญญัติให้นำวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวงมาใช้บังคับในศาลจังหวัด พ.ศ. ๒๕๒๐ มาตรา ๓ และพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแขวงและวิธีพิจารณาความอาญาในศาลแขวง พ.ศ. ๒๔๙๙ มาตรา ๔ บัญญัติว่า พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะจับผู้ใดโดยไม่มีหมายจับนั้นไม่ได้ เว้นแต่ในกรณีต่อไปนี้ (๑) เมื่อบุคคลนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า ดังบัญญัติไว้ในมาตรา ๘๐ (๒) เมื่อพบบุคคลนั้นกำลังพยายามกระทำความผิด หรือพบโดยมีพฤติการณ์อันควรสงสัยว่าผู้ันั้นจะกระทำความผิดโดยมีเครื่องมืออาวุธหรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถอาจใช้ในการกระทำความผิด (๓) เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ันั้นได้กระทำความผิดมาแล้ว จะหลบหนี (๔) เมื่อมีผู้ขอให้จับโดยแจ้งว่าบุคคลนั้นได้กระทำความผิดและแจ้งด้วยว่าได้ร้องทุกข์ไว้ตามระเบียบแล้ว ดังนั้น การจับบุคคลใดจะกระทำมิได้ เว้นแต่ มีคำสั่งหรือหมายของศาล หรือผู้ันั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้า หรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นให้จับได้โดยไม่มีหมายจับตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ โดยไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๒๓๗ การที่จำเลยเข้ามาขอตัวต่อพนักงานสอบสวนและมีการแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔ (เดิม) ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในขณะที่คดีนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น จึงยังถือไม่ได้ว่าจำเลยถูกจับเพราะยังไม่มีคำสั่งหรือหมายของศาล และเข้าข้อยกเว้นตามบทบัญญัติกฎหมายดังกล่าว

๓.๓.๒ บันทึกความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๘๐๗/๒๕๓๕ เรื่อง การแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบความผิดตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ จากบทบัญญัติมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ในกรณีที่มีการจับกุมและเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติดังกล่าวโดยไม่มีผู้แจ้งความนำจับตามมาตรา ๕๑ จะแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่เจ้าพนักงานจราจรหรือตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการจราจร ผู้จับกุมกึ่งหนึ่งตามมาตรา ๔๘ วรรคสามได้หรือไม่ คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าวแล้ว เห็นว่า มาตรา ๔๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นบทบัญญัติ

ที่วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามพระราชบัญญัติดังกล่าวไว้ กล่าวคือ ให้แบ่งแก่ผู้แจ้งความตามมาตรา ๕๑ กิ่งหนึ่งและแบ่งให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานจราจรหรือตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการจราจร ผู้จับกุมอีก กิ่งหนึ่ง โดยมีได้กำหนดให้เป็นเงื่อนไขซึ่งกันและกันหรืออีกนัยหนึ่งมิได้กำหนดว่าจะต้องมีบุคคลทั้งสองกลุ่ม จึงจะจ่ายรางวัลได้ และสำหรับความในมาตรา ๔๙ ซึ่งบัญญัติว่า ภายใต้บังคับมาตรา ๔๘ วรรคสาม ค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามพระราชบัญญัติดังกล่าวให้เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ก็คงมีความหมายเพียงว่าค่าปรับที่เปรียบเทียบได้นั้น ให้ตกเป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น แต่ท้องถิ่นต้องนำไปจ่ายเป็นรางวัลให้แก่บุคคลตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๘ หากเป็นกรณีที่ไม่ผู้แจ้งความ ก็ไม่มีส่วนที่จะต้องจ่ายแก่ผู้แจ้งความเงินส่วนนั้นก็ย่อมตกเป็นสิทธิขาดของราชการส่วนท้องถิ่น นอกจากเหตุผลข้างต้นจะเห็นว่าเจตนารมณ์ของกฎหมายประสงค์ให้มีสิ่งจูงใจให้มีการปฏิบัติและบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายโดยเคร่งครัดโดยมีรางวัลให้แก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ผู้ซึ่งจะบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย เมื่อประชาชนได้ช่วยชี้เบาะแสคดี เมื่อเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการบังคับการตามกฎหมายก็ดี ย่อมได้รับรางวัลเป็นสิ่งตอบแทนตามมาตรา ๔๘ สำหรับเจ้าหน้าที่นั้น ถ้าละเลยหรือไม่ปฏิบัติตามโดยเคร่งครัดก็อาจได้รับโทษตามมาตรา ๕๙ ได้ นอกจากนั้นเมื่อคำนึงถึงว่ากรณีที่มีผู้แจ้งความเจ้าหน้าที่ซึ่งดำเนินการไปตามคำแจ้งความกฎหมายยังให้รางวัลทั้งแก่ผู้แจ้งความและเจ้าหน้าที่ จึงไม่มีเหตุผลใดเลยที่เมื่อไม่มีผู้แจ้งความและเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการไปตามลำพังซึ่งน่าจะเป็นภาระที่ยากกว่ามีการแจ้งความ กฎหมายจะไม่ให้รางวัลแก่เจ้าหน้าที่นั้นด้วยเหตุผลดังกล่าวคณะกรรมการกฤษฎีกา จึงเห็นว่าในกรณีที่มีการจับกุมและเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิด ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยไม่มีผู้แจ้งความตามมาตรา ๕๑ ก็สามารถแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานจราจรหรือตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการจราจรผู้จับกุมกิ่งหนึ่งตามมาตรา ๔๘ วรรคสามได้

๓.๓.๓ ศาสตราจารย์ ดร. บวรศักดิ์ อุวรรณโณ (บทความหลักนิติธรรม : ความชอบธรรมตามกฎหมาย) กล่าวถึง หลักนิติธรรม อันเป็นกระแสความคิดที่ต้องการเห็นกฎหมายและการใช้กฎหมายในสังคมที่ถูกต้อง เทียงธรรม ทุกคนไม่ว่ารัฐ เจ้าหน้าที่ หรือประชาชนอยู่ภายใต้กฎหมายโดยเสมอภาคกัน การบริหารราชการต้องอยู่ภายใต้กฎหมายที่เป็นธรรม ไม่บิดเบือนกฎหมายด้วยอำนาจรัฐที่ไม่เป็นธรรม การใช้อำนาจเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด การกระทำผิดกฎหมาย การปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยทุจริต หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบด้วยกฎหมาย การละเมิดหรือลิดรอนสิทธิเสรีภาพของประชาชนโดยไม่ถูกต้องและไม่เป็นธรรม ดังนั้น เพื่อเป็นหลักประกันของประชาชนว่าการปฏิบัติหน้าที่และการบังคับใช้กฎหมายต่าง ๆ ของภาครัฐจะต้องไม่ทำให้ประชาชนได้รับความเสียหาย จึงให้อำนาจแก่ประชาชนได้เข้ามาตรวจสอบการทำงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งธรรมาภิบาล (Good Governance) ถือเป็นหลักของการบริหารสาธารณะที่ให้ความสำคัญกับหลักการ ประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมและให้ความสำคัญกับประชาชน เพื่อมุ่งเน้นให้เกิดการบริหารจัดการที่ดีทำให้ประชาชน เกิดประโยชน์สูงสุดได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองต่อความต้องการเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ เกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ ไม่มีขั้นตอนในการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น มีการปรับปรุงภารกิจของ ส่วนราชการ ให้ทันต่อสถานการณ์และมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งหลักธรรมาภิบาล การบริหารจัดการที่ดีเป็นหลักในการนำมาปกครองประเทศให้เกิดความสงบสุขโดยยึดหลักพื้นฐาน ๖ ประการ อันประกอบด้วยหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

๔. สรุปสาระสำคัญของเรื่องและขั้นตอนการดำเนินการ

การจัดทำผลงาน การพิจารณาข้อร้องเรียน เรื่อง เงินส่วนแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง มีสาระสำคัญของเรื่องและขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ สารสำคัญของเรื่อง

สืบเนื่องจากประชาชนได้มีหนังสือลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๒ เรียน ผู้อำนวยการสำนักเทศกิจ เรื่อง มีการทุจริตเงินส่วนแบ่งค่าปรับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่สำนักงานเขตบางกอกน้อย โดยกล่าวอ้างว่า เจ้าหน้าที่เทศกิจไม่นำเงินค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบส่งเป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร ตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ เนื่องจากเห็นว่า หัวหน้าฝ่ายเทศกิจดังกล่าวไม่อยู่ในฐานะผู้จับกุม อันมีสิทธิได้รับเงินส่วนแบ่งรางวัลนำจับหรือเงินค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบ จากกรณีข้อเท็จจริงที่ว่า ประชาชนได้พบเห็นการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง จำนวน ๒ ราย และแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตบางกอกน้อย เจ้าหน้าที่เทศกิจมีหนังสือแจ้งผู้กระทำความผิดให้มาพบเจ้าหน้าที่พร้อมรับทราบข้อกล่าวหา พนักงานเจ้าหน้าที่บันทึกถ้อยคำ และเปรียบเทียบปรับ ณ ที่ทำการสำนักงานเขตโดยผู้กระทำผิด จำนวน ๑ ราย ยินยอมชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบ ส่วนอีก ๑ รายนั้น ไม่ยินยอมชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบ สำนักงานเขตบางกอกน้อยจึงมีหนังสือมอบอำนาจเจ้าหน้าที่เพื่อแจ้งความดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดรายดังกล่าวต่อพนักงานสอบสวน สถานีตำรวจนครบาลบางกอกน้อย ผู้กระทำความผิดเดินทางเข้าพบพนักงานสอบสวนเพื่อรับทราบข้อกล่าวหา ผู้กระทำความผิดให้การรับสารภาพและยินยอมชำระค่าปรับโดยผู้กระทำความผิดขอมาชำระค่าปรับ ณ สำนักงานเขตบางกอกน้อย โดยมีหัวหน้าฝ่ายเทศกิจ สังกัดฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขตบางกอกน้อย เป็นผู้เปรียบเทียบปรับและลงนามรับเงินส่วนแบ่งที่ได้จากการเปรียบเทียบกึ่งหนึ่งในฐานะผู้จับกุม ทั้งสองราย โดยมีได้นำส่งเงินค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบผู้กระทำความผิดทั้งสองรายเป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น (กรุงเทพมหานคร)

ผู้ขอรับการประเมินได้รับมอบหมายให้เป็นผู้พิจารณาเรื่องดังกล่าว เห็นว่า การจะเป็น ผู้ได้รับเงินส่วนแบ่งที่ได้จากการเปรียบเทียบกึ่งหนึ่งในฐานะผู้จับกุม พนักงานเจ้าหน้าที่จะต้องเป็นผู้ใช้อำนาจจับกุมผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง อันเป็นประเด็นปัญหาข้อกฎหมายในการพิจารณา ดังนี้

๑) กรณีใดถือว่าเป็นการจับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

๒) การมีหนังสือเชิญผู้กระทำความผิดมาพบ ณ ที่ทำการสำนักงานเขต พร้อมแจ้งข้อกล่าวหา บันทึกถ้อยคำ และดำเนินการเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดนั้น ถือเป็นการจับตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองหรือไม่ อย่างไร

๓) บุคคลใดบ้างจะเป็นผู้ได้รับเงินส่วนแบ่งที่ได้จากการเปรียบเทียบ อาศัยกฎหมายใด และกรณีจากพฤติการณ์ หัวหน้าฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขตบางกอกน้อย จะเป็นบุคคลผู้มีสิทธิรับเงินส่วนแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบหรือไม่ อย่างไร

๔.๒ ขั้นตอนการดำเนินการ

การให้ความเห็นในด้านกฎหมาย กรณีการพิจารณาข้อร้องเรียน เรื่อง เงินส่วนแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยผู้ขอรับการประเมินในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นในเบื้องต้นตามประเด็นข้อหารือของสำนักงานเขตบางกอกน้อยซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการโดยสรุป ดังนี้

๑) พิจารณาข้อเท็จจริงและปัญหาตามข้อหารือ พบว่า การพิจารณาเรื่องร้องเรียนกรณีเงินส่วนแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้อง ครบถ้วน จึงได้มีหนังสือประสานสำนักงานเขตบางกอกน้อย ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงและแจ้งผลพร้อมทั้งสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

- ๒) คำนคว่า รวบรวม และศึกษาข้อกฎหมาย แนวคิดทางวิชาการ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ตลอดจนคำพิพากษาของศาลที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้ประกอบการพิจารณาให้ความเห็น
- ๓) แจ้างความเห็นของสำนักเทศกิจให้สำนักงานเขตบางกอกน้อยเพื่อพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป พร้อมทั้งมีหนังสือแจ้งผลไปยังประชาชนผู้ร้องเรียนเพื่อทราบ

๕. ผู้ร่วมดำเนินการ

-ไม่มี-

๖. ส่วนของงานที่ผู้เสนอเป็นผู้ปฏิบัติ

ผู้ขอรับการประเมินในฐานะเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการพิจารณาข้อร้องเรียน เรื่อง เงินส่วนแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ซึ่งได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชาให้พิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมาย จากข้อร้องเรียนดังกล่าวได้ใช้ความรู้ความสามารถทางด้านกฎหมายประกอบกับทักษะในด้านการทำงานที่ผ่านมา วิเคราะห์ข้อเท็จจริงและปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อกำหนดประเด็นข้อกฎหมายที่จะต้องใช้ในการพิจารณา โดยต้องทำการศึกษา คำนคว่า วิเคราะห์ กลั่นกรอง รวบรวม แนวคิดทางวิชาการ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ตลอดจนคำพิพากษาของศาลที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาให้ความเห็นทางด้านกฎหมายนี้ ซึ่งมีหลายประเด็นที่มีความยุ่งยากในการวินิจฉัยทั้งในส่วนของข้อกฎหมาย หลักเกณฑ์เงื่อนไข ข้อสั่งการ แนวทางปฏิบัติและข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ผู้ขอรับการประเมินจึงขอสรุปแยกเป็นส่วน ๆ ดังนี้

ประเด็นที่ ๑ กรณีใดถือว่าเป็นการจับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

ผู้ขอรับการประเมิน พิจารณาจากกรณีดังกล่าวแล้วเห็นว่า การจับ เป็นมาตรการที่สำคัญที่สุดประการหนึ่งในกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในการนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ และเป็นการกระทำที่กระทบกระเทือนต่อสิทธิ เสรีภาพของประชาชนมากที่สุดอย่างหนึ่ง การจับก่อให้เกิดอำนาจในการควบคุมผู้ถูกจับตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๘๓, ๘๔, ๘๔/๑ และ ๘๗ ผู้จับมีอำนาจค้นตัวผู้ถูกจับ (มาตรา ๘๕วรรคหนึ่ง) และอำนาจอื่นอีกหลายประการ ดังนั้น เพื่อเป็นการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้พ้นจากการถูกจับโดยอำเภอใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยหลักแล้วการจับต้องเป็นการจับโดยมีหมายจับจะจับโดยไม่มีหมายก็แต่เฉพาะตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เท่านั้น การจับจึงจำเป็นต้องมีกฎหมายให้อำนาจไว้จึงจะเป็นการจับโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๗๘ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจจะจับผู้ใดโดยไม่มีหมายจับหรือคำสั่งของศาลนั้นไม่ได้ เว้นแต่ (๑) เมื่อบุคคลนั้นได้กระทำความผิดซึ่งหน้าดังได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๘๐ (๒) เมื่อพบบุคคลอันควรสงสัยว่าผู้นั้นน่าจะก่อเหตุร้ายให้เกิดภัยอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินของผู้อื่นโดยมีเครื่องมือ อาวุธ หรือวัตถุอย่างอื่นอันสามารถใช้ในการกระทำความผิด (๓) เมื่อมีเหตุที่จะออกหมายจับบุคคลนั้นตามมาตรา ๖๖ (๒) แต่มีความจำเป็นเร่งด่วนที่ไม่อาจขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลนั้นได้ (๔) เป็นการจับผู้ต้องหาหรือจำเลยที่หนีหรือจะหลบหนีในระหว่างถูกปล่อยตัวชั่วคราว ตามมาตรา ๑๑๗ และมาตรา ๘๐ ที่เรียกว่าความผิดซึ่งหน้านั้น ได้แก่ ความผิดซึ่งเห็นว่ากำลังกระทำหรือพบในอาการใดซึ่งแทบจะไม่มี ความสงสัยเลยว่าเขาได้กระทำความผิดมาแล้วสุด ๆ ซึ่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นบทบัญญัติอันมีโทษทางอาญา และได้บัญญัติให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่ในการจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ไว้เป็นการเฉพาะโดยไม่จำเป็นต้องนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาอันเป็นการทั่วไปมาใช้บังคับ โดยการใช้อำนาจในการจับกุมผู้กระทำความผิดของพนักงานเจ้าหน้าที่จำต้องคำนึงผลกระทบต่อสิทธิเสรีภาพของประชาชนโดยไม่อาจใช้อำนาจตามอำเภอใจอันเป็นการขัดหรือแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนั้น กรณีที่จะถือว่าเป็นการจับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย

ของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ จำต้องเป็นกรณีที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้พบการกระทำความผิด และได้สั่งให้ผู้กระทำความผิดแก้ไขหรือขจัดความสกปรก ความไม่เป็นระเบียบหรือความไม่เรียบร้อยให้หมดไป หากผู้กระทำความผิดไม่เชื่อฟัง จึงให้ใช้อำนาจตามที่กฎหมายได้ให้อำนาจไว้ในมาตรา ๔๔ (๔) ดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดซึ่งไม่เชื่อฟังคำสั่งเตือนนั้น และให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจับกุมในกรณี ที่พบการกระทำความผิดในขณะที่เกิดเหตุหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ พร้อมด้วยยานพาหนะ เครื่องมือและสิ่งของที่ใช้ในการกระทำความผิดเพื่อดำเนินการตามกฎหมายได้ ตามความใน มาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

ประเด็นที่ ๒ การมีหนังสือเชิญผู้กระทำความผิดมาพบ ณ ที่ทำการสำนักงานเขต พร้อมแจ้ง ข้อกล่าวหา บันทึกถ้อยคำ และดำเนินการเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดนั้น ถือเป็นการจับตามกฎหมายว่าด้วยการ รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองหรือไม่ อย่างไร

จากพฤติการณ์พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือเชิญผู้กระทำความผิดมาพบ ณ ที่ทำการสำนักงานเขต พร้อมแจ้ง ข้อกล่าวหา บันทึกถ้อยคำ แต่ผู้กระทำความผิดไม่ยินยอมชำระค่าปรับตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการ เปรียบเทียบ สำนักงานเขตบางกอกน้อยจึงได้ร้องทุกข์ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดดังกล่าวต่อพนักงานสอบสวนสถานี ตำรวจนครบาลบางกอกน้อย ต่อมาพนักงานสอบสวนได้ส่งตัวผู้กระทำความผิดมาชำระค่าปรับ ณ ที่ทำการสำนักงานเขต พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาและจัดทำบันทึกจับกุมพร้อมลงนามในฐานะผู้จับกุม ในแบบบันทึกการ จับกุมและลงนามเป็นผู้จับกุมในแบบคำรับเงินรางวัล (ตอน ๒) ตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็น ระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ แห่งระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการ แบ่งค่าปรับที่จากการเปรียบเทียบให้แก่ผู้แจ้งความนำจับตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็น ระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐

ผู้ขอรับการประเมินพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีหนังสือเชิญผู้กระทำความผิดมาพบ ณ ที่ทำการสำนักงานเขต เพื่อแจ้งข้อกล่าวหา บันทึกถ้อยคำ ก่อนทำการเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิด เป็น กระบวนการดำเนินการกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ได้พบเห็นผู้กระทำความผิดในขณะที่กระทำความผิด แต่ทราบตัวผู้กระทำ ความผิดจากพยานแวดล้อม ภาพถ่ายหรือหลักฐานอื่น ๆ และเมื่อผู้กระทำความผิดมาพบ ณ ที่ทำการของสำนักงานเขตตาม หนังสือเชิญแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการแจ้งข้อกล่าวหาและอธิบายข้อหาให้ผู้กระทำความผิดทราบ พร้อมทั้งจัดทำ บันทึกการจับกุม และทำการเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดนั้น มีอาจถือได้ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ใช้อำนาจตามที่ กฎหมายกำหนดไว้ ในมาตรา ๔๔ (๔) ในการดำเนินการจับกุมผู้กระทำความผิดซึ่งไม่เชื่อฟังคำสั่งเตือน หรือในกรณีที่พบ การกระทำความผิดในขณะที่เกิดเหตุหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้นั้นเป็นผู้กระทำความผิด ตามพระราชบัญญัติ ดังกล่าว พร้อมด้วยยานพาหนะ เครื่องมือและสิ่งของที่ใช้ในการกระทำความผิดเพื่อดำเนินการ ตามกฎหมายได้ ตาม ความในมาตรา ๕๐ ที่จะถือว่าเป็นการจับตามกฎหมายและไม่เป็นผู้จับตามมาตรา ๔๘ ดังนั้น การมีหนังสือเชิญผู้กระทำ ความผิดมาพบ ณ ที่ทำการสำนักงานเขต พร้อมแจ้งข้อกล่าวหา บันทึกถ้อยคำ และดำเนินการเปรียบเทียบปรับผู้กระทำ ความผิด โดยไม่มีเหตุให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้อำนาจตามที่กฎหมายกำหนดเพื่อจับกุมผู้กระทำความผิดได้ จึงไม่ใช่กรณี การใช้อำนาจจับกุมของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามความในมาตรา ๔๔ (๔) มาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติรักษา ความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

ประเด็นที่ ๓ บุคคลใดบ้างจะเป็นผู้ได้รับเงินส่วนแบ่งที่ได้จากการเปรียบเทียบ อาศัยกฎหมายใด และกรณีจากพฤติการณ์ หัวหน้าฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขตบางกอกน้อย จะเป็นบุคคลผู้มีสิทธิรับเงินส่วนแบ่ง ค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบหรือไม่อย่างไร

ตามมาตรา ๔๘ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อย ของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ประกอบกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการเปรียบเทียบคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วย การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๖ และระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบให้แก่ผู้แจ้งความนำจับตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดให้ค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามมาตรา ๔๘ วรรคสองแบ่งแก่ผู้แจ้งความนำจับ ตามมาตรา ๕๑ กึ่งหนึ่ง และพนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานจราจร หรือตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมจราจร ผู้จับอีกกึ่งหนึ่ง สอดคล้องกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ปรากฏในบันทึกความเห็นฯ เรื่องเสรีจที่ ๘๐๗/๒๕๓๕ กรณีการแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบความผิดตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ จากบทบัญญัติมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ ในกรณีที่มีการจับกุมและเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติดังกล่าวให้แบ่งแก่ผู้แจ้งความตามมาตรา ๕๑ กึ่งหนึ่ง และแบ่งให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานจราจรหรือตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการจราจร ผู้จับกุมอีกกึ่งหนึ่ง โดยมีได้กำหนดให้เป็นเงื่อนไขซึ่งกันและกันหรืออีกนัยหนึ่งมิได้กำหนดว่าจะต้องมีบุคคลทั้งสองกลุ่มจึงจะจ่ายรางวัลได้ หากเป็นกรณีที่ไม่ใช่ผู้แจ้งความ ก็ไม่มีส่วนที่จะต้องจ่ายแก่ผู้แจ้งความ เงินส่วนนั้นก็ย่อมตกเป็นสิทธิขาดของราชการส่วนท้องถิ่นและในกรณีที่มีการจับกุมและเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยไม่มีผู้แจ้งความตามมาตรา ๕๑ ก็สามารถแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานจราจรหรือตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการจราจรผู้จับกุมกึ่งหนึ่งตามมาตรา ๔๘ วรรคสามได้

ผู้ขอรับการประเมินพิจารณาแล้วเห็นว่า ในกรณีที่มีการจับกุมและเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง และความตามมาตรา ๔๘ วรรคสามได้ระบุว่า ค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามวรรคหนึ่งให้แบ่งแก่ผู้แจ้งตามมาตรา ๕๑ กึ่งหนึ่ง และพนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานจราจร หรือตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมจราจร ผู้จับกุมอีกกึ่งหนึ่ง ประกอบกับประเด็นข้อเท็จจริงข้างต้น หัวหน้าฝ่ายเทคนิค สำนักงานเขตบางกอกน้อยมิได้มีพฤติการณ์การจับตามที่ถูกกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองได้ให้อำนาจไว้ จึงไม่มีสิทธิรับเงินส่วนแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบและไม่มีอำนาจลงนามฐานะเป็นผู้จับในเอกสารบันทึกการเปรียบเทียบ (แบบแนบท้ายระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปรียบเทียบคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๖) และเอกสารสำคัญผู้รับเงินส่วนแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบอีกกึ่งหนึ่ง ดังนั้น เงินค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบจึงต้องแบ่งแก่ผู้แจ้งตามมาตรา ๕๑ ซึ่งเป็นประชาชนผู้พบเห็นการกระทำความผิดและได้แจ้งความต่อพนักงานสอบสวน เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยกฎหมายกำหนดให้ประชาชนผู้พบเห็นการกระทำความผิดดังกล่าวเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาด้วยกึ่งหนึ่ง แม้ว่ากรณีดังกล่าวจะไม่มีการใช้อำนาจจับกุมผู้กระทำความผิดโดยพนักงานเจ้าหน้าที่ ก็ไม่อาจตัดสิทธิของประชาชนในการที่จะได้รับเงินส่วนแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบกึ่งหนึ่ง เทียบเคียงกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ปรากฏในบันทึกความเห็นฯ เรื่องเสรีจที่ ๘๐๗/๒๕๓๕ กรณีการแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบความผิดตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ จากบทบัญญัติมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ ในกรณีที่มีการจับกุมและเปรียบเทียบปรับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติดังกล่าวให้แบ่งแก่ผู้แจ้งความตามมาตรา ๕๑ กึ่งหนึ่ง และแบ่งให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานจราจรหรือตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการจราจร ผู้จับกุมอีกกึ่งหนึ่ง โดยมีได้กำหนดให้เป็นเงื่อนไขซึ่งกันและกันหรืออีกนัยหนึ่งมิได้กำหนดว่าจะต้องมีบุคคลทั้งสองกลุ่มจึงจะจ่ายรางวัลได้ ดังนั้น เงินค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบให้แบ่งแก่ประชาชนผู้แจ้งความตามมาตรา ๕๑ กึ่งหนึ่ง และให้ตกเป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นอีกกึ่งหนึ่ง ตามความในมาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่มิได้ปฏิบัติตามหลักกฎหมายว่าด้วยการการจับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้างต้น ผู้ขอรับการประเมินจึงได้เสนอความเห็นให้สำนักงานเขตพิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองต่อไป

๗. ผลสำเร็จของงาน

ในการดำเนินการพิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมายในกรณีการพิจารณาเรื่องร้องเรียน กรณีเงินส่วนแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามพระราชบัญญัติ รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ก่อให้เกิดผลสำเร็จของงาน ดังนี้

๑. ผู้อำนวยการสำนักเทศกิจเห็นชอบตามความเห็นของผู้รับการประเมิน ปรากฏตามหนังสือสำนักเทศกิจ ที่ กท ๑๔๐๔/๔๘๖๕ ลงวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๒

๒. สำนักงานเขตบางกอกน้อยได้พิจารณาดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง โดยดำเนินการส่งคืนเงินส่วนแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบให้เป็นรายได้ของกรุงเทพมหานคร ปรากฏตามหนังสือสำนักงานเขตบางกอกน้อย ที่ กท ๕๘๐๙/๐๖๘๒๙ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๓. พนักงานเจ้าหน้าที่มีความรู้ ความเข้าใจ ภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายได้กำหนดเพื่อลดปัญหาการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่หรือการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบอันอาจเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ การป้องกันการใช้อำนาจปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่อันเป็นการขัดหรือแย้งกับกฎหมาย และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อมิให้เกิดประเด็นข้อร้องเรียนอันเป็นผลเสียต่อภาพลักษณ์โดยรวมของเทศกิจ และการปฏิบัติหน้าที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๘. การนำไปใช้ประโยชน์

สำนักเทศกิจ กรุงเทพมหานครในฐานะหน่วยงานซึ่งบังคับใช้กฎหมายที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศกิจจะต้องมีความเกี่ยวข้องกับการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่มีประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์แก่ประชาชนจำเป็นอย่างยิ่งที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติจักต้องมีความรู้และความเข้าใจในบทบัญญัติของกฎหมายและปฏิบัติให้ถูกต้องตามขั้นตอนที่กฎหมายนั้น ๆ กำหนดไว้ ดังนั้น จากผลสำเร็จของงานที่ผู้ขอรับการประเมินได้พิจารณาไปแล้วนั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ดังนี้

๑. ในด้านของกรุงเทพมหานคร ทำให้กรุงเทพมหานครทราบถึงปัญหา อุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการบังคับใช้กฎหมายอันส่งผลกระทบต่อสิทธิ เสรีภาพของประชาชน และเล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรในด้านความรู้ ความเข้าใจและการบังคับใช้กฎหมายที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร เพื่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมาย ลดปัญหาความขัดแย้งระหว่างเจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานครกับประชาชนที่อาจจะเกิดขึ้น และจะเป็นการนำไปสู่การสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงาน

๒. พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสามารถนำความเห็นของผู้ขอรับการประเมินไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อให้มีความรู้ ความเข้าใจ ภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายได้กำหนดป้องกันปัญหาการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่หรือการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ การปฏิบัติงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง และเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานเขตเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๓. ประชาชน ได้รับความคุ้มครองตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) อันเป็นการมุ่งเน้นให้เกิดการบริหารจัดการภาครัฐที่ดี มีเจตนาธรรมาภิบาลในการส่งเสริมสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีของการเป็นมนุษย์ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน การตรวจสอบอำนาจรัฐ การสร้างความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่โดยเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรม

๙. ความยุ่งยาก ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินการ

การจัดทำผลงาน เรื่อง การพิจารณาข้อร้องเรียน เรื่อง เงินส่วนแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง มีความยุ่งยากและปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการ ดังนี้

๙.๑ ความยุ่งยาก

เนื่องจากการพิจารณาข้อร้องเรียน เรื่อง เงินส่วนแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นกรณีที่ประชาชนได้มีหนังสือร้องเรียนการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่เทศกิจซึ่งสังกัดสำนักงานเขตต่อผู้อำนวยการสำนักเทศกิจ ซึ่งสำนักเทศกิจไม่ได้มีหน้าที่ในการควบคุมสั่งการในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่สำนักงานเขตโดยตรง สำนักเทศกิจมีเพียงหน้าที่ให้คำแนะนำ และให้ข้อเสนอแนะหรือให้ความเห็นทางกฎหมายและพิจารณาข้อสั่งการทำให้สำนักเทศกิจไม่อาจเข้าไปตรวจสอบการปฏิบัติงานของสำนักงานเขตได้โดยตรง ประกอบกับกรณีดังกล่าว เป็นการร้องเรียนของประชาชนซึ่งเกี่ยวกับกรณีมีการทุจริตส่วนแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ของเจ้าหน้าที่เทศกิจ ดังนั้น เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ถูกต้องครบถ้วน ผู้ขอรับการประเมินจึงได้พิจารณาขอให้มีหนังสือไปยังสำนักงานเขตบางกอกน้อยดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในกรณีดังกล่าว แล้วแจ้งผลการตรวจสอบพร้อมทั้งสำเนาเอกสารที่เกี่ยวข้องมายังสำนักเทศกิจเพื่อประกอบการพิจารณา ต่อมาเมื่อได้รับแจ้งผลการตรวจสอบพร้อมเอกสารแล้ว ผู้ขอรับการประเมินได้รวบรวมข้อเท็จจริงสรุปเอกสารและพิจารณาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งต้องใช้ความรู้และทักษะทางกฎหมายในหลาย ๆ ด้าน อันประกอบด้วยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ เทียบเคียงประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา คำพิพากษาศาลฎีกา ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการเปรียบเทียบคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๖ ระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแบ่งค่าปรับ ที่ได้จากการเปรียบเทียบให้แก่ผู้แจ้งความนำจับตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๖๐ ความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกา นอกจากนี้ เพื่อให้ความเห็นในข้อกฎหมายในประเด็นต่าง ๆ มีความชัดเจน และสามารถที่จะนำไปอ้างอิงทางกฎหมายและเพื่อให้ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติแก่เจ้าหน้าที่ได้ ผู้ขอรับการประเมินต้องศึกษาคู่มือปฏิบัติราชการฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขต หนังสือสั่งการต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการสนับสนุนความเห็นของผู้ขอรับการประเมิน และพิจารณาโดยการวิเคราะห์อย่างละเอียดถี่ถ้วนก่อนที่จะทำความเห็นเสนอต่อผู้บังคับบัญชา รวมทั้งการแจ้งผลการพิจารณาให้สำนักงานเขตได้ทราบเพื่อพิจารณาตามสมควรต่อไป นอกจากนี้ก็ต้องดำเนินการแจ้งผลการพิจารณาไปยังประชาชนผู้ร้องเรียนได้ทราบด้วย

๙.๒ ปัญหา อุปสรรค

เมื่อผู้ขอรับการประเมินได้พิจารณาการพิจารณาข้อร้องเรียน เรื่อง เงินส่วนแบ่งค่าปรับที่ได้จากการเปรียบเทียบตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองแล้วพบว่า ปัญหา อุปสรรคในการพิจารณาและให้ความเห็นทางกฎหมายในกรณีนี้เกิดจากพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่ได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนในกรณีการใช้อำนาจและขั้นตอนการปฏิบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ ทำให้พนักงานเจ้าหน้าที่ไม่สามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องครบถ้วน หรือเกิดจากกรณีการสำคัญผิดในข้อเท็จจริงบางประการ ดังนั้น ในการพิจารณาจะต้องใช้หลักการตีความกฎหมาย การเทียบเคียงกฎหมาย การค้นคว้าคำพิพากษาศาลฎีกา ค้นคว้าความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกามาประกอบการปฏิบัติหน้าที่ แต่ในทางปฏิบัติจริง พนักงานเจ้าหน้าที่เทศกิจไม่อาจมีเวลาในการพิจารณาได้ทุกขั้นตอนของการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดข้อผิดพลาดและเกิดกรณีการร้องเรียนต่าง ๆ ขึ้น

๑๐. ข้อเสนอแนะ

เพื่อให้เจ้าหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร มีความรู้ ความเข้าใจภายใต้กรอบอำนาจหน้าที่ตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้ ผู้ขอรับการประเมินจึงขอเสนอข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

๑๐.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

(๑) กรุงเทพมหานครควรมีนโยบายการป้องกัน ตรวจสอบ และจัดการทุจริตและประพฤติมิชอบที่เข้มงวดอย่างจริงจังและให้ความสำคัญกับหลักการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนและควบคุมการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้อยู่ภายใต้กรอบของกฎหมาย

(๒) กรุงเทพมหานครควรมีนโยบายการสร้างภาพลักษณ์ของพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายผ่านการประชาสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการบังคับใช้กฎหมาย บทลงโทษ เพื่อให้ประชาชนเกิดความตระหนักป้องปรามมิให้มีการกระทำความผิด ด้านภาพลักษณ์องค์กรเทศกิจ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่น สร้างความน่าเชื่อถือ สร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อประชาชน เป็นต้น

๑๐.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

(๑) ควรให้มีการกำหนดข้อปฏิบัติในการจับกุมตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่มีความชัดเจน เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ และผู้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้อง ป้องกันไม่ให้เกิดประเด็นข้อร้องเรียนอันเป็นผลเสียต่อภาพลักษณ์โดยรวมของเทศกิจ และเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

(๒) ควรจัดให้มีการเสวนา แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการตามพระราชบัญญัติการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยประกอบด้วยนิติกร กงนิติกรและบังคับคดี นิติกร สำนักงานเขต ตลอดจนเจ้าหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้องของกรุงเทพมหานคร เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในขั้นตอนการดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ทั้งนี้เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติสามารถแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ และหาข้อสรุปร่วมกันเพื่อเข้าสู่การนำเสนอเป็นแนวทางการปฏิบัติต่อไป

ขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....

(นางสาวทัศนิกา ญาณสูตร)

ผู้ขอรับการประเมิน

...../...../.....

ได้ตรวจสอบแล้วขอรับรองว่าผลงานดังกล่าวข้างต้นถูกต้องตรงกับความเป็นจริงทุกประการ

ลงชื่อ.....

(ว่าที่ร้อยเอกเอกชัย สุจีมา)

นิติกรชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มงานนิติกร

กองนิติกรและบังคับคดี สำนักเทศกิจ

...../...../.....

ลงชื่อ

(นายโกศล สิงหนาท)

ผู้อำนวยการกองนิติกรและบังคับคดี

สำนักเทศกิจ

...../...../.....

**ข้อเสนอ แนวคิด วิธีการเพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น
ของ นางสาวทัศนจิภา ญาณสูตร**

เพื่อประกอบการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง นิติกรชำนาญการ

(ตำแหน่งเลขที่ กทบ.๑๐) สังกัด กลุ่มงานนิติการ กองนิติการและบังคับคดี สำนักเทศกิจ

เรื่อง การให้บริการทางกฎหมายด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - Legal Service) กรณีการสืบค้นมติ
คณะกรรมการเปรียบเทียบคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร

หลักการและเหตุผล

สำนักเทศกิจ เป็นหน่วยงานของกรุงเทพมหานครมีภาระหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมดูแล ตรวจตรา และบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร กฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกรุงเทพมหานคร ข้อบัญญัติ ประกาศ หลักเกณฑ์การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่เทศกิจกรุงเทพมหานคร รวมทั้งปฏิบัติงานด้านการดูแลและให้บริการและสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายของผู้บริหาร และปฏิบัติหน้าที่อื่นที่เกี่ยวข้อง และในส่วนของภารกิจหน้าที่ในด้านกฎหมาย งานนิติกรรมและสัญญาของสำนัก การวินิจฉัยปัญหาข้อกฎหมาย พิจารณาร่าง แก้ไข ปรับปรุงกฎหมาย ข้อบัญญัติ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หนังสือสั่งการต่าง ๆ ให้มีความสอดคล้องกับบริบทของสังคม นโยบายของผู้บริหารที่มีการเปลี่ยนแปลง และการพัฒนาเครื่องมือในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กรุงเทพมหานครให้สามารถบังคับใช้กฎหมายเพื่อการบรรลุเป้าประสงค์ในด้านต่าง ๆ ของการพัฒนากรุงเทพมหานคร นอกจากนี้สำนักเทศกิจยังมีบทบาทที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลด้านกฎหมายแก่เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับงานด้านเทศกิจ ประชาชนทั่วไป หรือหน่วยงานภายนอก เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้า อ้างอิง หรือนำไปปฏิบัติ โดยในส่วนของกลุ่มงานนิติการ กองนิติการและบังคับคดี มีบทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบที่ถือว่าเป็นภารกิจหลักที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือการเปรียบเทียบคดีความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ในรูปแบบของคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีของกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีผู้อำนวยการสำนักเทศกิจทำหน้าที่เป็นฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีของทั้งสองพระราชบัญญัติ ซึ่งเริ่มจากการตรวจสอบสำนวนการสอบสวนเพื่อพิจารณาเสนอคณะกรรมการฯ เปรียบเทียบผู้ต้องหาโดยดำเนินกระบวนการพิจารณาทั้งข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย เสนอเข้าสู่พิจารณาของคณะกรรมการฯ ตลอดจนแจ้งมติการเปรียบเทียบคดีผู้ต้องหาให้กับพนักงานสอบสวนและสำนักงานเขต เพื่อดำเนินการให้ผู้ต้องหาชำระค่าปรับภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยมีการติดตามผลการดำเนินคดีจนถึงที่สุด กลุ่มงานนิติการจึงทำหน้าที่เป็นฐานข้อมูลในการรวบรวมผลการเปรียบเทียบคดีความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เนื่องจากการเปรียบเทียบปรับโดยคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีมีผลทำให้คดีอาญาเลิกกันตามกฎหมายวิธีพิจารณาคriminal ความอาญา ประกอบกับมติคณะกรรมการฯ ดังกล่าวสามารถนำมาอ้างอิงหรือเทียบเคียงในการพิจารณาเปรียบเทียบปรับคดีต่อไปได้

ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๓๕ – ปัจจุบัน สำนักเทศกิจในฐานะเลขานุการคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีฯ ได้ดำเนินการเปรียบเทียบปรับคดีความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ไม่น้อยกว่า ๑๕๐ สำนวนคดีและทำหน้าที่เก็บรวบรวมเอกสาร หลักฐาน มติคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ เมื่อประชาชน พนักงานสอบสวน หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องประสานขอสอบถามหรือขอให้ตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมติคณะกรรมการฯ เจ้าหน้าที่ที่มีความยากลำบากในการค้นหาเอกสาร ใช้เวลานานและไม่ได้รับความสะดวก ขัดแย้งกับเป้าหมายการพัฒนากรุงเทพมหานคร ในการให้บริการประชาชนด้วยความสะดวกรวดเร็ว ถูกต้องโปร่งใส โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย (SMART SERVICE)

ผู้ขอรับการประเมิน จึงมีแนวคิดการให้บริการสืบค้นผลการพิจารณาสำนวนคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ หรือ (e - Legal Service) เพื่อให้สำนักเทศกิจ

กรุงเทพมหานครบรรลุเป้าหมายการพัฒนากรุงเทพมหานครโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย (SMART SERVICE) เป็นการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการสืบค้นมติคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารนั้นเป็นแนวคิดในการเก็บข้อมูลทางคดีอันจะเป็นฐานข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์แทนการจัดเก็บข้อมูลด้วยเอกสาร ซึ่งมีความล่าช้าในการรับส่งหรือปรับปรุงข้อมูล โดยช่วยให้สามารถสืบค้นข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์หลักบริการข้อมูลเช่นเดียวกับระบบอินเทอร์เน็ตได้ และยังช่วยลดปัญหาจากการปรับปรุงข้อมูล ประหยัดทรัพยากรในการจัดเก็บและที่สำคัญสามารถดำเนินการเป็นงานต้นแบบและประยุกต์ใช้กับระบบงานอื่น ๆ ได้

วัตถุประสงค์และหรือเป้าหมาย

วัตถุประสงค์ในการเสนอเรื่องการให้บริการทางกฎหมายด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - Legal Service) กรณีการสืบค้นมติคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร เพื่อพัฒนางานหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีดังนี้

๑. เพื่อให้มีการจัดเก็บข้อมูล มติคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารที่สามารถบริหารจัดการได้อย่างเป็นระบบ (Database System)

๒. เพื่อสร้างช่องทางและลดขั้นตอนการสืบค้นมติคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารให้เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง เช่น พนักงานสอบสวน เจ้าหน้าที่ฝ่ายการโยธา นิติกรสำนักเทศกิจ เป็นต้น ให้เป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง และใช้ประโยชน์ในการอ้างอิงทางกฎหมายได้

กรอบการวิเคราะห์ แนวคิด ข้อเสนอ

แนวคิดการให้บริการทางกฎหมายด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - Legal Service) กรณีการสืบค้นมติคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร มีกรอบการวิเคราะห์ แนวคิด ข้อเสนอ ดังนี้

กรอบการวิเคราะห์

ปัจจุบัน สำนักเทศกิจ กรุงเทพมหานครได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีของพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งเริ่มดำเนินการจากการตรวจสอบสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนและสำนักงานเขตที่ส่งสำนวนการสอบสวนมาที่ฝ่ายเลขานุการฯ เพื่อพิจารณาเสนอ คณะกรรมการฯ เปรียบเทียบผู้ต้องหา โดยดำเนินการกระบวนการพิจารณาทั้งข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย เสนอเข้าสู่พิจารณาของคณะกรรมการฯ ตลอดจนแจ้งมติการเปรียบเทียบคดีผู้ต้องหาให้กับพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการให้ผู้ต้องหาชำระค่าปรับภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยมีการติดตามผลการดำเนินคดีจนถึงที่สุดโดยผู้ขอรับการประเมินทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยเลขานุการเจ้าของสำนวน และทำหน้าที่เป็นฐานข้อมูลในการรวบรวมผลการเปรียบเทียบคดีความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. ๒๕๒๒ ในแต่ละปี เนื่องจากผลการเปรียบเทียบคดีมีความสำคัญในด้านการยุติผลการดำเนินคดีทางอาญาของคดีความผิดตามพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งนอกจากการดำเนินการส่งผลไปยังสถานีตำรวจนครบาลผู้รับผิดชอบสำนวนแล้ว ผู้ขอรับการประเมินเห็นว่า ผลการดำเนินคดีหรือมติของคณะกรรมการเปรียบเทียบยังมีความสำคัญในการอ้างอิงทางกฎหมายแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนคดี พนักงานสอบสวน เจ้าหน้าที่ฝ่ายการโยธา นิติกรสำนักเทศกิจและประชาชนผู้เป็นจำเลยในคดีนั้น ที่จะสามารถประสานสืบค้นมติคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีได้ โดยแม้ว่าข้อมูลดังกล่าวจะเป็นข้อมูลส่วนบุคคลอันจะต้องคำนึงถึงการเผยแพร่เข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ส่งผลกระทบต่อสิทธิของประชาชนที่เกี่ยวข้อง จึงได้จำกัดเฉพาะกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องเท่านั้นที่จะสามารถเข้าสู่ระบบได้ พร้อมทั้งสามารถกำหนดเงื่อนไข คุณสมบัติการเข้าสู่ระบบเป็นลักษณะของระบบอินทราเน็ต (Intranet system) เป็นระบบปิดที่มีการจำกัดขอบเขตกลุ่มผู้ใช้งาน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๔ ที่ได้กำหนดห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผย

ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น หรือผู้อื่น โดยปราศจากความยินยอม เป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ได้รับล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมิได้ เว้นแต่เป็นการนำไปเปิดเผยในกรณีการเปิดเผยต่อ เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตน เพื่อนำไปใช้ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น (มาตรา ๒๔ (๑)) โดยข้อยกเว้นให้เปิดเผยกับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตนหรือที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานเดียวกันนี้ถือได้ว่าเป็น ข้อยกเว้นที่มีความชัดเจน เพราะวัตถุประสงค์ข้อหนึ่งของการจัดเก็บข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพื่อนำมาใช้งาน ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ และในการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ย่อมต้องมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบหรือ เกี่ยวข้องมากกว่าหนึ่งคน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลร่วมกันเพื่อดำเนินการตามอำนาจ หน้าที่ซึ่งได้กำหนดข้อยกเว้นตามข้อนี้ไว้ อย่างไรก็ตาม การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการ สืบค้นมติดังกล่าวการเปรียบเทียบคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาชญากรรมนั้นเป็นแนวคิดในการเก็บ ข้อมูลทางคดีอันจะเป็นฐานข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์แทนการจัดเก็บ ข้อมูลด้วยเอกสาร ซึ่งมีความล่าช้า ในการรับส่งหรือปรับปรุงข้อมูล โดยช่วยให้สามารถสืบค้นข้อมูลจากเครื่องคอมพิวเตอร์หลักบริการข้อมูล เช่นเดียวกับระบบอินเทอร์เน็ตได้ และยังช่วยลดปัญหาจากการปรับปรุงข้อมูล รวมทั้งประหยัดทรัพยากรในการ จัดเก็บเอกสารอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๕๘ บัญญัติ ให้มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการสาธารณะ เพื่อ ประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน และเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน สามารถปรับระบบวิธีการปฏิบัติ ราชการให้ทันสมัย สอดรับกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ที่มีเป้าหมายประชาชนเข้าถึงข้อมูลภาครัฐได้สะดวกและเหมาะสม เพื่อส่งเสริมความโปร่งใสและ การมีส่วนร่วมของประชาชน และแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๕๖ - ๒๕๗๕) กรุงเทพมหานคร บรรลุเป้าหมายการพัฒนากรุงเทพมหานครโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย (SMART SERVICE) ในด้านที่ ๗ การบริหารจัดการเมืองมหานคร มิติที่ ๗.๕ เทคโนโลยีสารสนเทศ เป้าหมายที่ ๗.๕.๑ กรุงเทพมหานครให้บริการประชาชนด้วยความสะดวก รวดเร็ว ถูกต้องโปร่งใสและเพื่อสนับสนุนนโยบายเศรษฐกิจ ดิจิทัล (Digital Economy) มีการบริหารจัดการเมือง (กรุงเทพมหานคร) ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มี คุณภาพและมีประสิทธิภาพ (SMART CITY)

แนวคิด

เมื่อบริบทสังคมโลกได้เปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคดิจิทัลสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้บีบบังคับให้ภาครัฐ (กรุงเทพมหานคร) ปฏิวัติตนเองเข้าสู่ยุคดิจิทัลอย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ดังนั้น เพื่อเพิ่มศักยภาพในการพัฒนา คุณภาพชีวิตของประชาชนและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรภาครัฐควบคู่ไปด้วย จึงได้มีแนวคิด การให้บริการทางกฎหมายด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - Legal Service) ในกรณีการสืบค้นมติดังกล่าวการ เปรียบเทียบคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาชญากรรม โดยให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนคดี พนักงานสอบสวน เจ้าหน้าที่ฝ่ายการโยธา นิติกรสำนักเทศกิจและประชาชนผู้เป็นจำเลยในคดีนั้นสามารถเข้า มาสืบค้นมติดังกล่าวการเปรียบเทียบคดีเพื่อผลการยุติคดีหรือคดีอาญาเล็กน้อยตามกฎหมายวิธีพิจารณาความ อาญา และสามารถใช้ในการอ้างอิงทางกฎหมายได้โดยมีแนวทางดำเนินการ ๓ ขั้นตอน คือ

๑. ศึกษาข้อมูล รายละเอียดเพื่อจัดทำกรอบระบบข้อมูลที่ต้องการจัดเก็บ รูปแบบการจัดเก็บ ข้อมูลการรายงาน และการนำข้อมูลไปใช้ เพื่อวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสียอย่างไร และบุคคลใดบ้างที่มีความเกี่ยวข้อง กำหนดเงื่อนไขการเข้าถึงข้อมูลเนื่องจากเป็นข้อมูลที่ใช้อ้างอิงทางกฎหมายโดยศึกษา วิเคราะห์จากกฎหมายว่าด้วย ข้อมูลข่าวสารของทางราชการ และกำหนดแนวทางบูรณาการเชื่อมโยงฐานข้อมูลของหน่วยงาน

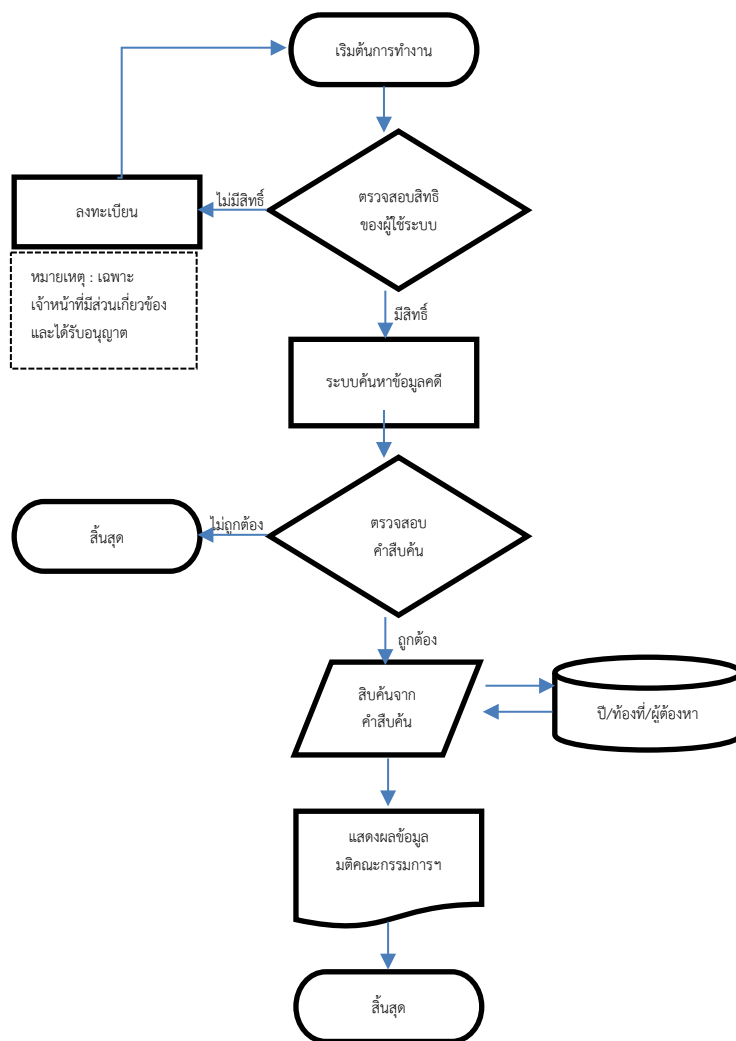
๒. จัดทำระบบสืบค้นข้อมูล โดยดำเนินการจัดทำในรูปแบบของคณะทำงาน

๒.๑ จัดทำโครงการระบบสืบค้นข้อมูลในระบบดิจิทัล นำเสนอผ่านหน้าเว็บไซต์สำนักเทศกิจ กรุงเทพมหานคร ประสานหน่วยงานหรือผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำระบบเพื่อวางแผนและดำเนินการจัดสรรงบประมาณ และจัดทำออกแบบระบบทางเทคโนโลยีสารสนเทศภายใต้เงื่อนไขที่คณะทำงานกำหนด

๒.๒ ศึกษาปัญหา อุปสรรคของการจัดทำระบบสืบค้นข้อมูลในระบบดิจิทัลและดำเนินการแก้ไขปรับเปลี่ยนให้มีความเหมาะสมกับการใช้งานและดำเนินการทดสอบก่อนการเปิดให้ใช้จริง

๓. การพัฒนา การบันทึกข้อมูลมติคณะกรรมการใหม่ ๆ ให้เป็นปัจจุบันอยู่เสมอ ขยายหัวข้อการสืบค้นให้มีความหลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่น เพิ่มหัวข้อการสืบค้นมติคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข หรือแนวทางการตอบข้อหารือ แนวทางการวินิจฉัยปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายหรือระเบียบอื่น ๆ หรือเพิ่มระบบเชื่อมต่อกับศูนย์ข้อมูลอื่น ๆ ของกรุงเทพมหานคร

แผนผังกระบวนการ : ระบบการให้บริการทางกฎหมาย (e - Legal Service)



ข้อเสนอ

จากแนวคิดการจัดทำระบบการจัดเก็บข้อมูลและการสืบค้นมติคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารอันเป็นช่องทางในการสืบค้นหรือเข้าถึงข้อมูล และจัดเก็บข้อมูลที่สามารถบริหารจัดการได้อย่างเป็นระบบ (Database System) นั้น เป็นหลักการพื้นฐานในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลที่จะสามารถขยายต่อยอดไปยังการจัดทำระบบการจัดเก็บและการสืบค้นในรูปแบบอื่น ๆ ได้ เช่น ระบบการสืบค้นคดีปกครองที่อยู่ในความรับผิดชอบ การติดตามผลการดำเนินคดีอาคารที่เป็นระบบและเชื่อมโยงกันระหว่างสำนักเทศกิจ

และสำนักงานเขต เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเข้าถึงระบบข้อมูลได้โดยง่าย สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง สะดวก รวดเร็ว เป็นระบบ ลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพป้องกันคดีขาดอายุความ อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่กรุงเทพมหานคร ผู้บริหารสามารถติดตามประเมินผลงานจากการจัดเก็บสถิติงานและสามารถใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารจัดการ สร้างภาพลักษณ์การเป็นนิติกรรุ่นใหม่ให้มีการปฏิบัติงานและแสดงถึงอัตลักษณ์ของสำนักเทศกิจที่มีการบริหารจัดการที่ทันสมัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการมีระบบให้บริการทางกฎหมายด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - Legal Service) กรณีการสืบค้นมติคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร เพื่อพัฒนาหรือปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น มีดังนี้

๑. สำนักเทศกิจในฐานะของเลขานุการคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีมีการจัดเก็บข้อมูลมติคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารที่สามารถบริหารจัดการได้อย่างเป็นระบบ (Database System) มีสถิติปริมาณงานและการติดตามประเมินผลการดำเนินคดีเป็นไปด้วยความถูกต้อง มีประสิทธิภาพ ใช้ประกอบการบริหารจัดการและตัดสินใจของผู้บริหาร และพัฒนาต่อยอดทางกฎหมายด้านอื่น ๆ ต่อไปได้

๒. หน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องสามารถใช้ช่องทางผ่านระบบอินเทอร์เน็ตในการสืบค้นมติคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารช่วยลดขั้นตอนการทำงาน เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ส่งเสริมอัตลักษณ์ของหน่วยงานและสร้างภาพลักษณ์การเป็นนิติกรรุ่นใหม่ให้มีการปฏิบัติงานและมีการบริหารจัดการที่ทันสมัย

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

ระบบการให้บริการทางกฎหมายด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (e - Legal Service) กรณีการสืบค้นมติคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร ประกอบด้วยตัวชี้วัดความสำเร็จ ดังนี้

๑. สำนักเทศกิจในฐานะของเลขานุการคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีมีการจัดเก็บข้อมูลมติคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารที่สามารถบริหารจัดการได้อย่างเป็นระบบ (Database System) สามารถจัดเก็บสถิติปริมาณงานและการติดตามประเมินผลการดำเนินคดีเป็นไปด้วยความถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ ใช้ประกอบการบริหารจัดการและตัดสินใจของผู้บริหารได้

๒. เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนคดีความผิดตามพระราชบัญญัติควบคุมอาคารที่เกี่ยวข้อง เช่น พนักงานสอบสวน เจ้าหน้าที่ฝ่ายการโยธา นิติกรสำนักเทศกิจ เป็นต้น สามารถสืบค้นผลมติคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีผ่านช่องทางที่กำหนดได้ด้วยความสะดวก รวดเร็ว ประหยัด ถูกต้อง โปร่งใส และตรวจสอบได้ ซึ่งระบบจะช่วยลดขั้นตอนการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ลงชื่อ.....

(นางสาวทัศนทิกา ญาณสูตร)

นิติกรปฏิบัติการ กลุ่มงานนิติการ

กองนิติการและบังคับคดี สำนักเทศกิจ

ผู้ขอรับการประเมิน

...../...../.....